

**« ТАМЧЫ -
ШОУ»**

**Безнең канатлы
дусларыбыз.**

- **Максат:**

- 1. Укучыларның кошлар турында күзаллавын конкретлаштыру һәм алар турында кайгыртырга өйрөтү;
- 2. Табигатькә, әйләнә-тирә мохиткә мөхәббәт тәрбияләү;
- 3. Экологик тәрбия бирү.
-

Җиһазлау: урман кошлары, бакча , парк, басу кошлары рәсемнәре, кош оялары, Кызыл китапка кергән кошлар рәсемнәре, Татарстан Республикасы КЫЗЫЛ КИТАБЫ, кошлар тавышы яздырылган дискалар.

Зал бәйрәмчә бизәлә. Безнең якларда кышлаучы һәм күчмә кошларның рәсемнәре куела. “Кошлар - безнең дусларыбыз” дигән рәсем күргәзмәсе оештырыла. Укучылар үз куллары белән ясаган кош оялары алып киләләр. Алдан ук укучылар кошлар турында табышмаклар, мәкальләр, сынамышлар җыялар. Һәр сыйныф кошлар турында җыр һәм шигырь әзерли. Бәйрәм буласы залда магнитофон тасмасына язылган кошлар тавышы.

КОМАНДАЛАР

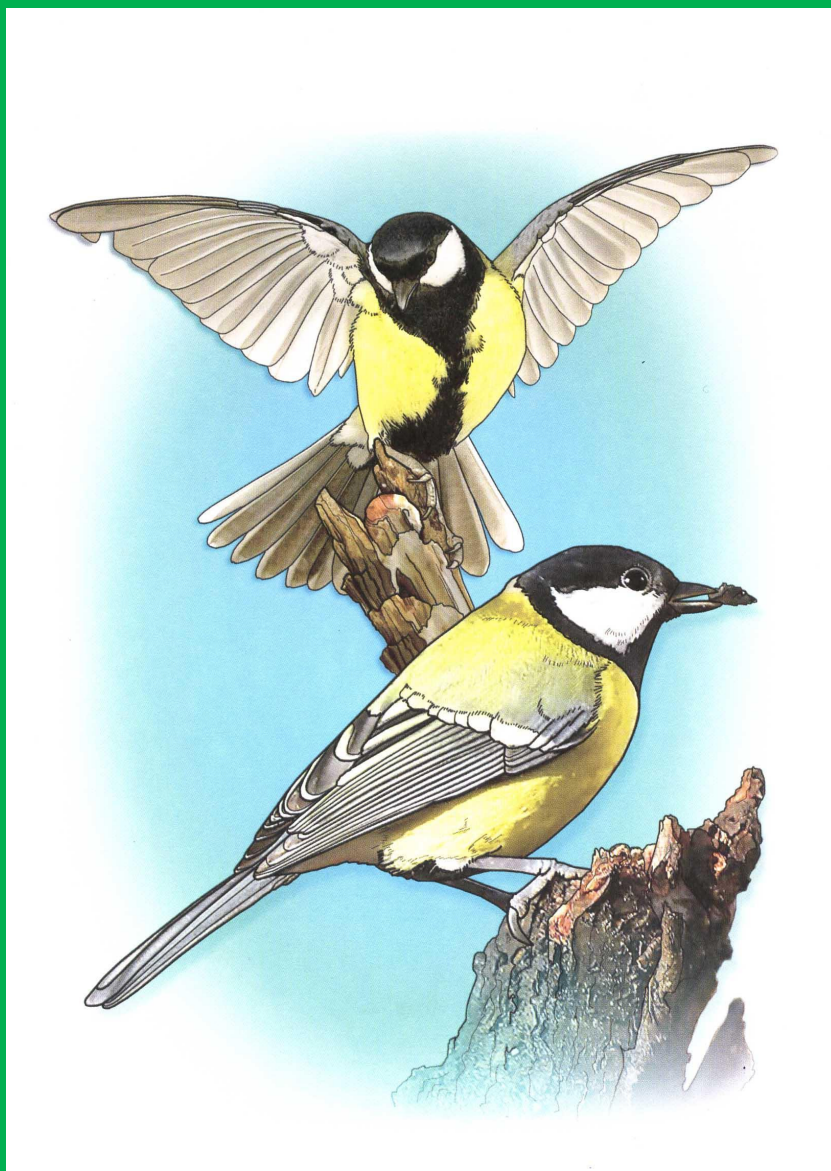
«САНДУГАЧ»

«КАРЛЫГАЧ»

1- нче тукталыш Почта тартмасы

1. Минем башымда кара шапка, аркам һәм канатларым, койрыгым караңгы төстә, ә күкрәгем ачык сары төстә, әйтерсең сары жилет кигән. Жәй көне мин коңгызлар, суалчаннар белән туенам, ә кыш көне нәрсә ашаганымны карамый, бөтенесен рәттән ашап барам: төрле бөртекләр, ипи валчыклары, пешкән яшелчәләр. Бигрәк тә төзланмаган май яратам. Таныдыгызмы мине?

Песнәк

2.Без сезгә
ашыгабыз, балалар.
Яз җитә. Эшкә
тотынырга кирәк:
эзер ояларга
урнашырга, оя
корырга, кошчыклар
чыгарырга.

Сыерчык

3. Минем турында
нинди генә хикәятләр
сөйләмиләр. Хәтта
мине кайгы китерүче
дип тә санылар. Ә
чынлыкта мин бик
кирәкле кош. Бер төнгә
7 – 8 тычканны юк
итәм. Минем бер
гаиләм 1 елга 10000
тычканны юк итә,
шунуң белән 20 тонна
икмәкне саклап кала.

Ябалак

4.Күпләр безне яратып бетермиләр, чөнки без чит кош ояларына йомыркаларыбызны салабыз, үзебезнең балаларыбызны тәрбияләмибез. Ә чынлыкта без бик файдалы кошлар: күп кенә зарарлы личинкаларны ашыйбыз, хәтта аларның кайберләрен башка бернинди кош та ашамый.

Күке

5. Ә без язның
беренче
хәбәрчеләре...

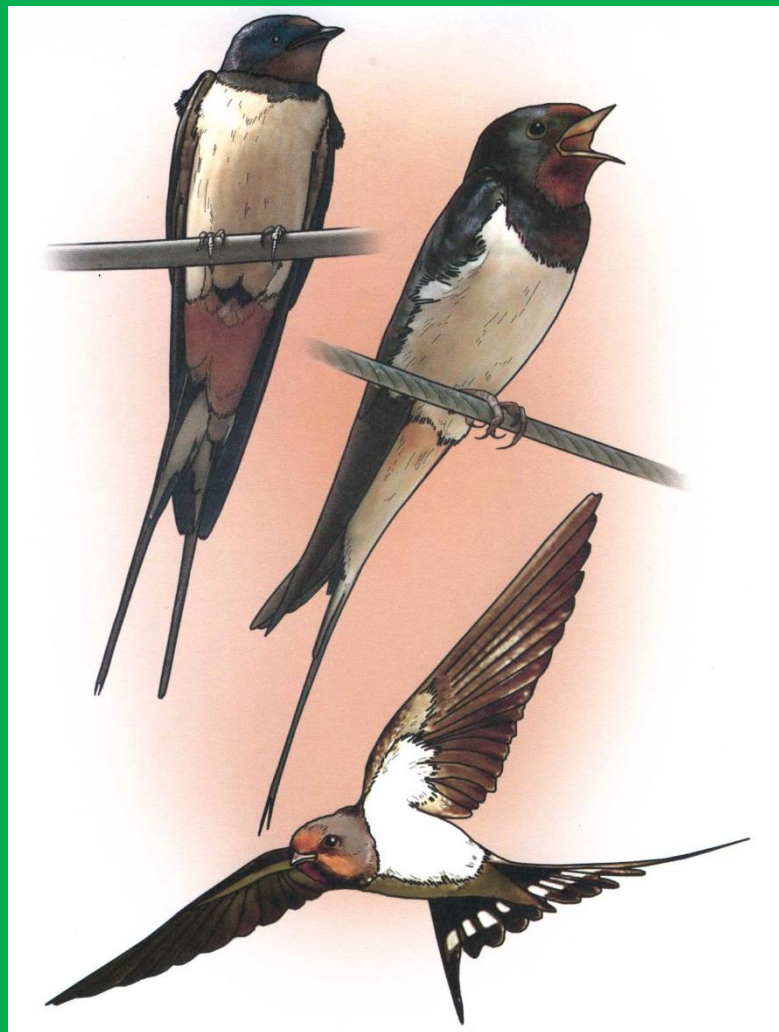

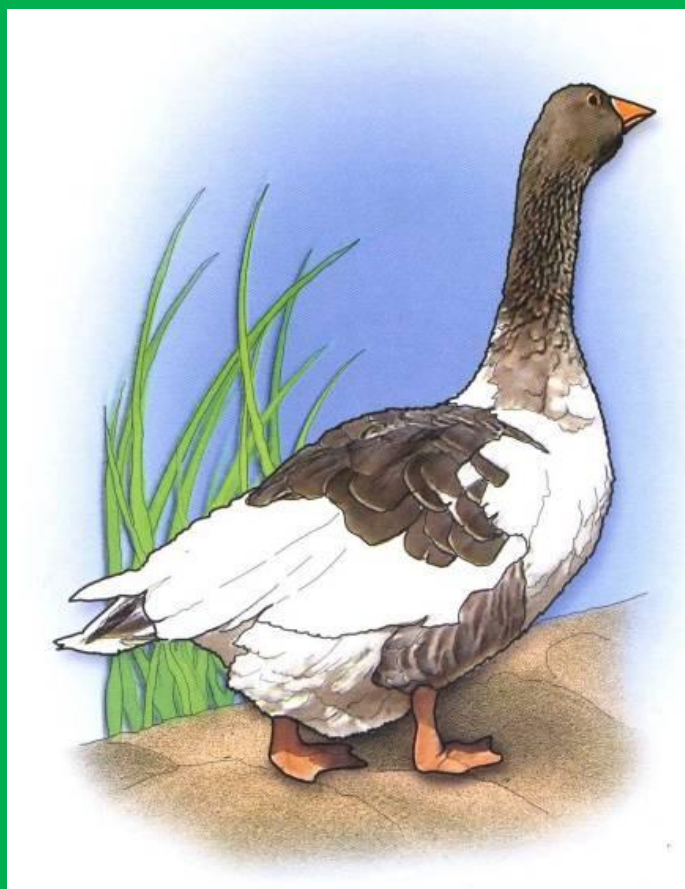
**Кара
каргалар**

2- нче тукталыш
Кошлар тавышы

1.АВЫЛ КАРЛЫГАЧЫ

2. КА3

3.КАРА КАРГА

4. KYKE

5.САЕСКАН

6. САНДУГАЧ

7. СЫЕРЧЫК

8. ТУКРАН

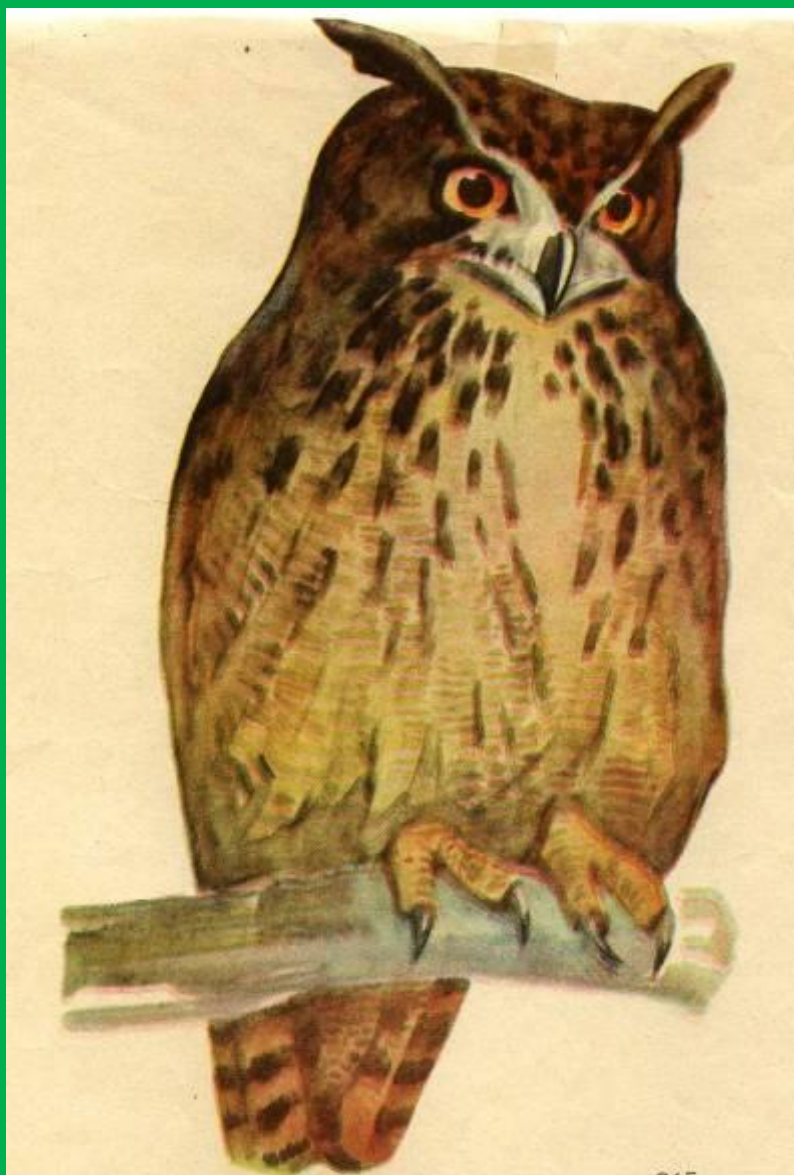
9. ТУРГАЙ

10.ҮРДЭК

11. ЧЫПЧЫК

12. ЯБАЛАК

3 - нче тукталыш
Кошларның һөнәрләре

1. Балта остасы

Тукраннар – сөгательләр
буе агачта
тукылдыйлар, аннан
шул вакытта аннан бик
күп бөжәкләрне өстерәп
чыгаралар.

2. Урман мәчесе

Шәүлегән куркыныч килгәндә мәче кебек кычкыра.
Ә яшен алдыннан шәүлегән биек агачның иң
очына менеп утыра, бу вакытта ул флейтада
уйнаучы музыкант тавышын чыгара.

3. Иң оста төзүче

Иң оста оя коручылар
булып карлыгачлар
санала

4. Акробат

Үрмэлэч
(поползень) агач
бунча баштүбән
үрмәли.

5. Төнге аучы

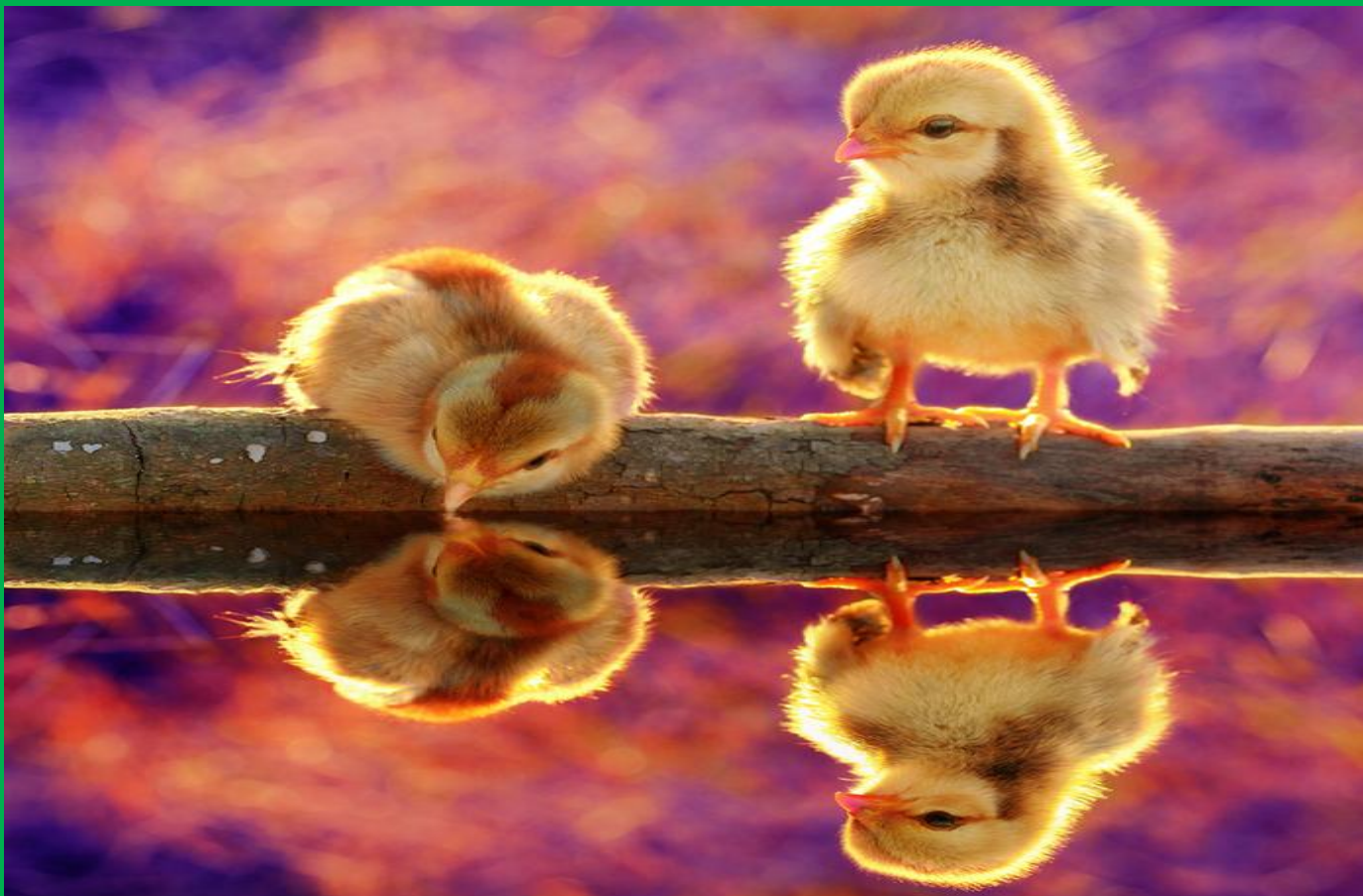

Ябалаклар ауга
төнлә чыгалар
һәм
тычканнарны
бөтен килеш
кабып йоталар.

6. Башлап жырлаучы

Сандугач. Аның турында: «Урман оркестрында беренче скрипка – иң нечкә кыллы, иң яңгыравык» - диләр.

**4 - нче тукталыш
КОШЛАР САНЫ**

5- НЧЕ ТУКТАЛЫШ
БИРЕЛГЭН СҮЗДЭН ЯҢА СҮЗЛЭР ТӨЗҮ. (1
МИНУТ ВАКЫТ)

АРХЕОПТЕРИКС

6 - нче тукталыш

Капитаннар ярыша.

Сорауларга җавапны ӘЙЕ яки ЮК дип кенә бирергә.

1. Карга баласына “бер чуку да, биш артыңа кара” - дип әйтә ди. +
2. Кара каргалар ояга утырса, өч атнадан чөчүгә чыгарга кирәк. +
3. Тургай сайрый башласа сабанга чык. +
4. Күке балалары әниләрен белә.-
5. Сыерчыкның үз жыры бар.-
6. Иң тиз оча торган кош- Керәшә. + (Ул очу тизлеген сәгатенә 144 км га җиткерә ала)
7. Ябалаклар башларын 300* ка кадәр бора алалар. +
8. Чукуырлар җәй көне оя коралар бала чыгаралар. –
9. Селезень- ата казның русча атамасы.-
10. Кош балалары йомырка эчендә суламый. +
11. Табышына уктай атылучы сапсан – лачынның тизлеге 300 км/сәг. +
12. Татарстан территориясендә пингвиннарны очратырга мөмкин.-
13. Этәчнең аягында шпоралары (типкелләре) бар.+
14. Бездә тереклек итүче чыпчыкларны Антарктида да очратырга мөмкин.-

+ ДӨРЕС җавап

- ДӨРЕС БУЛМАГАН җавап

Кошларның дусларына хас кагыйдәләр.

1. Кош ояларын туздырмаска.
2. Кошларга рогаткадан атмаска.
3. Кошларга оялар һәм җимлекләр ясарга.
4. Кыш көне кошларга азык куярга.